

Vuoden 2024 europarlamenttivaalien ennakkoäänestys- ja kirjeäänestysasiakirjojen tarkastaminen

KeskusVL 07.06.2024 § 25
254/00.00.00.01/2023

Valmistelija

Keskusvaalilautakunnan sihteeri Jaana Pelkonen, pun. 040 150 5203

Vaalilain 63 §:n mukaan kunnan keskusvaalilautakuntaan saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat tarkastetaan vaalikuoria avaamatta kokouksessa, joka on pidettävä siten, että vaalipäivää edeltävänä perjantaina ennen klo 19.00 saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat ehditään siinä käsitellä. Määräajan jälkeen saapuneet lähetekuoret jätetään niitä avaamatta huomioon ottamatta.

Äänestys on jätettävä huomioon ottamatta, jos:

- 1) ennakoon äänestänyttä henkilöä ei ole otettu äänioikeusrekisteriin;
- 2) vaalikuoreen on tehty äänestäjää tai ehdokasta koskeva taikka muu asiaton merkintä;
- 3) lähetekirje on niin puutteellinen tai epäselvä, ettei varmasti voida vakuuttua siitä, onko äänestys tapahtunut laissa säädetyin tavoin, tai päätellä, kuka on äänestänyt; taikka
- 4) kotiaäänestyksen lähetekirjeestä puuttuu 54 §:ssä tarkoitetun henkilön nimikirjoitus.

Äänestyksen huomioon ottamatta jättämisestä on tehtävä merkintä kokouksessa pidettävään pöytäkirjaan, johon on liitettävä huomioon ottamatta jätetty vaalikuori lähetekirjeineen ja -kuorineen.

Jos ennakkoäänestyksestä ei ole tehty merkintää ennakkoäänestyspaikassa äänioikeusrekisteriin, se tehdään keskusvaalilautakunnan toimesta ja myös tulostettuun vaaliluetteloon.

Vaalilain 66 g §:n mukaan kunnan keskusvaalilautakunnalle saapuneet kirjeäänestysasiakirjat tarkastetaan noudattaen, mitä 63 §:ssä säädetään.

Kirjeäänestys on 63 §:n 1 - 3 momentissa tarkoitettujen syiden lisäksi jätettävä huomioon ottamatta, jos:

- 1) kirjeäänestyksen lähetekuoreen tehtyjen postitus- tai lähetysmerkintöjen perusteella ei voida varmasti vakuuttua siitä, että kuori on postitettu tai lähetetty ulkomailta,
- 2) kirjeäänestyksen vaalikuori on avonainen ja voidaan päätellä, että avonaisuus johtuu muusta kuin vaalikuoren teknisestä toimimattomuudesta, tai muutoin sellainen, ettei varmasti voida vakuuttua, että äänestys on tapahtunut laissa säädetyin tavoin,
- 3) kirjeäänestyksen lähetekirjeestä puuttuvat 66 d §:n 5 momentissa tarkoitettujen kirjeäänestyksen todistajien allekirjoitukset.

Kirjeäänestysasiakirjojen tarkastamisen jälkeen keskusvaalilautakunnan on vaalisalaisuus säilyttäen avattava hyväksytyt kirjeäänestyksen turkoosit vaalikuoret, leimattava niissä olevat äänestysliput ja suljettava leimatut äänestysliput ruskeisiin vaalikuoriin.

Sen jälkeen kun ennakkoäänestys- ja kirjeäänestysasiakirjat on tarkastettu, keskusvaalilautakunnan on lajiteltava hyväksytyt vaalikuoret äänestysalueittain sekä laskettava vaalikuorten lukumäärä äänestysalueittain ja merkittävä lukumäärät pöytäkirjaan. Hyväksytyt vaalikuoret on äänestys-

alueittain lajiteltuina ja lähetekirjeistä erotettuina säilytettävä avaamattomina varmassa tallessa.

Keskusvaalilautakunnan on merkittävä tuloslaskentajärjestelmään asianomaiseen kohtaan hyväksytyjen vaalikuorten lukumäärä eli ennakkoäänestäneiden lukumäärä kussakin äänestysalueessa. Hyväksytyjen vaalikuorten lukumääriä vastaavat äänestäneiden lukumäärät on lisäksi merkittävä kunkin äänestysalueen vaaliluetteloon ao. kohtiin.

Jos äänestys jätetään ottamatta huomioon, äänioikeusrekisteriin tai vaaliluetteloon ei tehdä minkäänlaista merkintää.

Vaalikuorten toimittaminen vaalipiirilautakunnalle tapahtuu siten, että kunnan keskusvaalilautakunnan on suljettava vaalikuoret kestävään päällykseen äänestysalueittain lajiteltuna. Lähetykseen liitetään tiedot vaalikuorten lukumäärästä kussakin ryhmässä, johon ne on lajiteltu. Lähetys sinetöidään ja sen päällykseen merkitään vaalipiirilautakunnan osoite ja lähettäjä. Lähetys toimitetaan kiireellisesti vaalipiirilautakunnalle sen määräämällä tavalla.

Keskusvaalilautakunnan 22.11.2021 päätöksen mukaan ennakkoäänestysasiakirjojen valmistavat tarkastustehtävät on delegoitu keskusvaalilautakunnan sihteerille ja varasihteerille tai tarvittaessa avustavalle henkilölle. Tarkastamiseen liittyvät ratkaisut, kuten huomioon ottamatta jättämiset, keskusvaalilautakunnan on tehtävä päätösvaltaisessa kokouksessa.

Puheenjohtajan päätösehdotus:

Keskusvaalilautakunta

1. merkitsee tiedoksi sihteerin selvityksen ennakkoäänestys- ja kirjeäänestysasiakirjojen valmistavasta tarkastuksesta keskusvaalilautakunnan käsittelyä varten,
2. käy läpi ennakkoäänestys- ja kirjeäänestysasiakirjat, avaa kirjeäänestyksen vaalikuoret vaalisalaisuus säilyttäen, leimaa niissä olevat äänestysliput, sulkee ne ennakkoäänestyksen vaalikuoreen, ja lajittelee näin syntyneet ennakkoäänestyksen vaalikuoret asianomaisen äänestysalueen kohdalle,
3. laskee vaalikuoret ja merkitsee pöytäkirjaan hyväksytyjen vaalikuorten lukumäärän,
4. tekee merkinnän pöytäkirjaan mahdollisen äänestyksen huomioon ottamatta jättämisestä ja liittää huomioon ottamatta jätetyt vaalikuoret lähetekirjeineen ja -kuorineen pöytäkirjaan,
5. sulkee hyväksytyt vaalikuoret laatikoihin äänestysalueittain, sinetöi laatikot ja säilyttää ne lukituslaissa,
6. tallentaa laskentajärjestelmään hyväksytyjen vaalikuorten lukumäärät oikeusministeriön ohjeiden mukaisesti ja
7. toimittaa vaalikuoret vaalipiirilautakunnalle annettujen ohjeiden mukaisesti.

Päätös

Sihteeri antoi selvityksen ennakkoäänestys- ja kirjeäänestysasiakirjojen valmistavasta tarkastuksesta:

Ennakkoäänestysasiakirjoissa ei ollut mitään puutteita. Määräaikaan mennessä ennakkoäänestysasiakirjoja saapui 447 kappaletta. Kirjeäänestysasiakirjoja ei tullut lainkaan määräaikaan mennessä. Koska Sykäräisen äänestysalueella annettiin ennakkoääniä alle 50 kappaletta, ei niitä voida lähettää vaalipiirilautakunnalle yhdessä Kirkonkylän äänestysalueen vaalikuorien kanssa, vaan keskusvaalilautakunnan tulee erikseen päättää vaalilain 82 §:n mukaisista toimenpiteistä. Yhtä äänestäjää ei löytynyt äänioikeusrekisteristä. Digi- ja väestötietovirastoon otettiin yhteyttä ja sieltä ilmoitettiin, että ko. henkilö on poistettu äänioikeusrekisteristä. Tästä syystä äänestys tulee jättää huomioon ottamatta.

Keskusvaalilautakunta merkitsi selvityksen tiedoksi ja hyväksyi alustavan tarkastuksen.

Keskusvaalilautakunta jätti huomioon ottamatta ko. yhden äänestyksen, koska äänestäjää ei ollut äänioikeusrekisterissä. Keskusvaalilautakunta liittää pöytäkirjaan huomioon ottamatta jätetyn vaalikuoren lähetekirjeineen ja -kuorineen, joka hävitetään kun seuraavat europarlamenttivaalit vuonna 2029 on toimitettu.

Keskusvaalilautakunta laski vaalikuoret ja merkitsi pöytäkirjaan, että hyväksytyjä vaalikuoria on yhteensä 446 kappaletta:

Kirkonkylän äänestysalue 001: 404 kpl

Sykäräisen äänestysalue 002: 42 kpl

Keskusvaalilautakunta sulki hyväksytyt vaalikuoret laatikoihin äänestysalueittain ja sinetöi laatikot. Sykäräisen äänestysalueen vaalikuoret säilytetään lukitussa paikassa vaalipäivään asti odottamaan vaalilain 82 §:n mukaisia toimenpiteitä, joista keskusvaalilautakunta päättää eri pykälässä.

Keskusvaalilautakunnan sihteeri tallentaa tuloslaskentajärjestelmään molempien äänestysalueiden ennakoon äänestäneiden lukumäärät (= hyväksytyt vaalikuoret) ja toimittaa Kirkonkylän äänestysalueen vaalikuoret Vaasan vaalipiirilautakunnalle annettujen ohjeiden mukaisesti.